

ГРАД ЗАЈЕЧАР

**ГРАЂАНСКИ ВОДИЧ КРОЗ БУЏЕТ
ЗА 2026. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ

Увод

Ко се финансира из буџета?

Како настаје буџет града?

- Појам буџета
- Ко учествује у буџетском процесу?
- На основу чега се доноси буџет?

Како се пуни градска каса?

- Шта су приходи и примања буџета?
- Структура планираних прихода и примања за 2026. годину
- Шта се променило у односу на 2025. годину?

На шта се троше јавна средства?

- Шта су расходи и издаци буџета?
- Структура планираних расхода и издатака за 2026. годину
- Шта се променило у односу на 2025. годину?
- Расходи буџета по програмима
- Расходи буџета расподељени по директним и индиректним буџетским корисницима
- Најважнији пројекти од интереса за град Зајечар

Основна сврха документа који је пред Вама јесте да на што једноставнији и разумљивији начин објасни у које сврхе се користе јавни ресурси да би се задовољиле потребе грађана.

Грађански буџет представља сажет и јасан приказ Одлуке о буџету града Зајечара за 2026. годину, која је по својој форми веома обимна и тешка за разумевање због специфичних појмова и класификација које је чине.

Иако је немогуће објаснити целокупан буџет у овако краткој форми, искрено се надамо да ћемо на овај начин успети да Вас информишемо о начину прикупљања јавних средстава и остваривања прихода и примања буџета града, као и о начину планирања, расподеле и трошења буџетских средстава.

Кроз овај транспарентан приступ настојимо да унапредимо разумевање и интересовање наших суграђана за локалне финансије, а у перспективи очекујемо и сарадњу локалне самоуправе и житеља града Зајечара у заједничком постављању циљева, дефинисању приоритета и планирању развоја нашег града.

Ко се финансира из буџета?

Директни корисници буџетских средстава:

- Скупштина града
- Градоначелник
- Градско веће
- Градска управа
- Градско јавно правобранилаштво

Остали корисници јавних средстава:

- Основне и средње школе
- Центар за социјални рад
- Непрофитне организације (удружења грађана, верске заједнице, спортски клубови итд.)

Индијектни корисници буџетских средстава:

- Народно позориште Тимочке Крајине-Центар за културу „Зоран Радмиловић“
- Матична библиотека „Светозар Марковић“
- Народни музеј „Зајечар“
- Историјски архив „Тимочка крајина“
- Предшколска установа “Ђулићи”
- Туристички организација града Зајечара
- Установа за дневни боравак деце и омладине ометене у развоју
- Месне заједнице

Како настаје буџет града?

БУЏЕТ града је правни документ који утврђује план прихода и примања и расхода и издатака града за буџетску, односно календарску годину.

То значи да овај документ представља предвиђање колико ће се новца од грађана и привреде у току једне године прикупити и на који начин ће се тај новац трошити.

Из градског буџета се током године плаћају све обавезе локалне самоуправе. Исто тако у буџет се сливају приходи из којих се подмирују те обавезе.

Градоначелник града и градска управа спроводе градску политику, а главна полуга те политике и развоја је управо буџет града.

Приликом дефинисања овог, за град Зајечар најважнијег документа, руководе се законским оквиром и прописима, стратешким приоритетима развоја и другим елементима.

Реалност је таква да постоје велике разлике између жеља и могућности, тако да креирање буџета подразумева утврђивање приоритета и прављење компромиса.

Ко учествује у буџетском процесу?

На основу чега се доноси буџет?

На
основу
чега се
доноси
буџет?

Закони и прописи:

Закон о финансирању локалне самоуправе,

Закон о буџетском систему,

Закон о локалној самоуправи,

Упутство Министарства финансија за припрему Одлуке о буџету за 2026. годину и пројекцијама за 2027. и 2028. годину.

Сви посебни прописи којима су утврђене надлежности ЈЛС

Стратешки документи:

План развоја града Зајечара 2023-2029, Стратегија локалног економског развоја за период 2015-2020. године, Стратегија развоја социјалне политике града Зајечара за период 2015-2019, Програм заштите животне средине за период 2012-2019, Локални антикорупцијски план града Зајечара 2019-2022, Локални акциони план за родну равноправност за период 2021-2024, План развоја спорта у граду Зајечару за период 2016-2018, Локални акциони план запошљавања за 2019.год., Локални акциони план за младе у граду Зајечару за период 2018-2022, План квалитета ваздуха града Зајечара за период 2023.-2031.године.

Потребе и захтеви буџетских корисника

Започети пројекти из ранијих година

Остварење буџета за 2025. годину

Како се пуни градска каса?

- Укупни јавни приходи и примања града Зајечара за 2026. годину износе

2.747.526.000,00 динара

- Одлуком о буџету града Зајечара за 2026. годину планирана су средства из буџета града у износу од 2.364.327.000,00 динара, пренета средства из ранијих година у износу од 309.544.000,00 динара и средства из осталих извора у износу од 73.655.000,00 динара.

Шта су приходи и примања буџета?

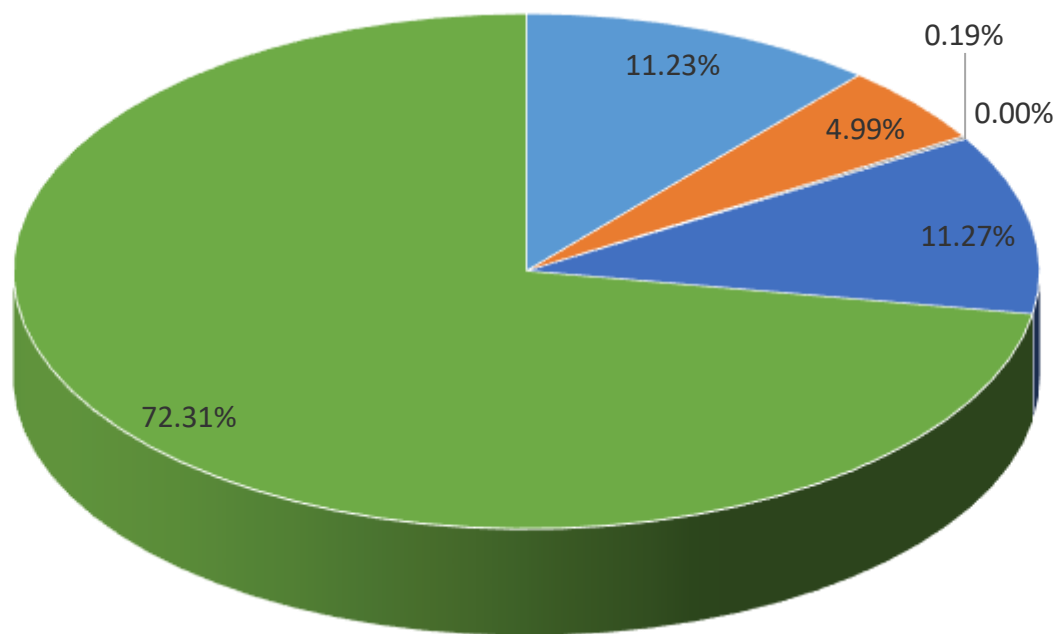
Порески приходи	<ul style="list-style-type: none">• Врста јавних прихода који се прикупљају обавезним плаћањима пореских обвезника без обавезе извршења специјалне услуге заузврат.
Донације и трансфери	<ul style="list-style-type: none">• Донације се добијају од домаћих и међународних донатора и организација за различите пројекте. Представљају наменски бесповратни приход. Трансфери подразумевају пренос средстава од нивоа Републике Србије градском нивоу власти. Могу бити наменски (за тачно утврђене намене) или ненаменски (није им унапред утврђена намена те се могу, у складу са законом, користити за било које сврхе).
Непорески приходи	<ul style="list-style-type: none">• Врста јавних прихода који се наплаћују за коришћење јавних добара (накнаде), пружање јавних услуга (такси) због кршења уговорних или законских одредби (казне и пенали) и приходи који се остваре употребом јавних средстава.
Примања од продаје нефинансијске имовине	<ul style="list-style-type: none">• Ова примања се остварују продајом непокретности и покретних ствари у власништву града.
Примања од задуживања и продаје финансијске имовине	<ul style="list-style-type: none">• Примања од задуживања представљају приливе по основу примања од задуживања код пословних банака у земљи у корист нивоа градова. Примања од продаје финансијске имовине представљају приливе по основу продаје домаћих акција и осталог капитала у корист нивоа градова.
Пренета средства из ранијих година	<ul style="list-style-type: none">• Представљају вишак прихода буџета града који није потрошен у претходним буџетским годинама.

Структура планираних прихода и примања за 2026. годину

Структура планираних прихода и примања за 2025. годину

у процентима

- Донације и трансфери
- Други приходи
- Примања од продаје нефинансијске имовине
- Примања од задуживања
- Пренета средства из ранијих година
- Приходи од пореза

Шта се променило у односу на 2025. годину?

- Укупни приходи и примања нашег града у 2026. години су **смањени** у односу на последњу измену Одлуке о буџету за 2025. годину за 356.698.838,00 динара.
 - **Порески приходи** су смањени за 125.868.175.000 динара;
 - **Примања од продаје** су смањена за 884.000 динара;
 - **Донације и трансфери од другог нивоа власти** су смањени за 136.889.062 динара;
 - **Пренета средства из претходне године** смањена су за 96.899.791 динара;
 - **Остали приходи** су повећани за 3.842.190 динара.

На шта се троше јавна средства?

Буџет мора бити у равнотежи, што значи да расходи морају одговарати приходима. Укупни планирани расходи и издаци у 2026. години из буџета износе:

2.747.526.000,00 динара

- ✓ **РАСХОДИ** представљају све трошкове града за плате буџетских корисника, набавку роба и услуга, субвенције, дотације и трансфере, социјалну помоћ и остале трошкове које град обезбеђује без директне и непосредне накнаде.
- ✓ **ИЗДАЦИ** представљају трошкове изградње или инвестиционог одржавања већ постојећих објеката, набавку земљишта, машина и опреме неопходне за рад буџетских корисника.
- ✓ **РАСХОДИ И ИЗДАЦИ** морају се исказивати на законом прописан начин, односно морају се исказивати: по *програмима* који показују колико се троши за извршавање основних надлежности и стратешких циљева града; по *основној намени* која показује за коју врсту трошка се средства издвајају; по *функцији* која показује функционалну намену за одређену област и по *корисницима буџета* што показује организацију рада града.

Шта су расходи и издаци буџета?

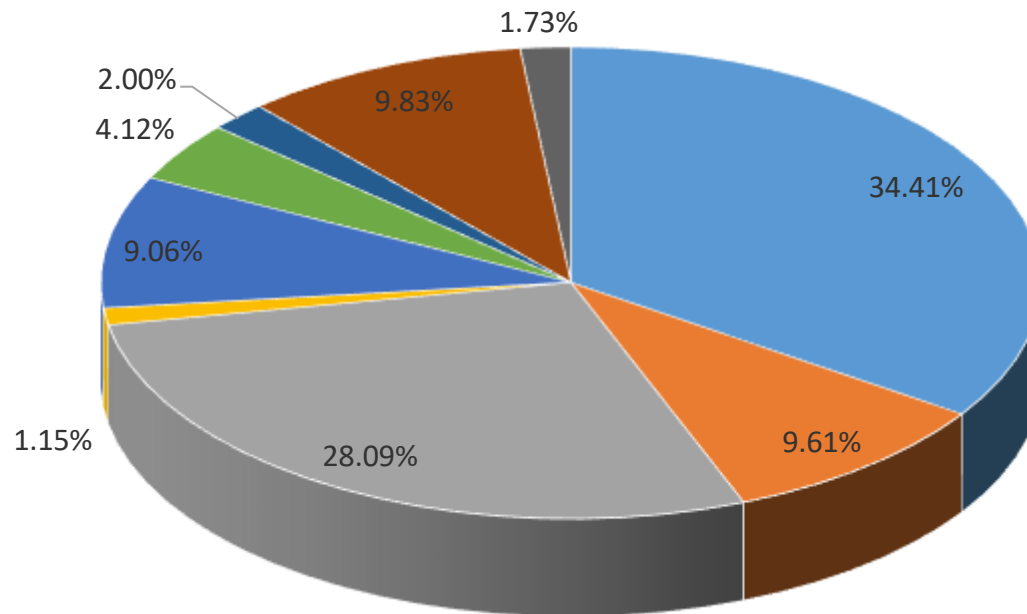
Расходи за запослене	<ul style="list-style-type: none">• Расходи за запослене представљају све трошкове за запослене, како у управи тако и код буџетских корисника
Коришћење роба и услуга	<ul style="list-style-type: none">• Коришћење роба и услуга обухватају сталне трошкове, путне трошкове, услуге по уговору, специјализоване услуге, текуће поправке и одржавање и трошкове материјала.
Дотације и трансфери	<ul style="list-style-type: none">• Дотације и трансфери су трошкови које локална самоуправа има за исплату институцијама које су у примарној надлежности централног нивоа као што су школе, центар за социјални рад, дом здравља.
Остали расходи	<ul style="list-style-type: none">• Остали расходи обухватају дотације невладиним организацијама, порезе, таксе, новчане казне.
Субвенције	<ul style="list-style-type: none">• Субвенције се одобравају јавним предузећима, приватним предузећима, пољопривредним произвођачима и удружењима.
Социјална заштита	<ul style="list-style-type: none">• Социјална заштита обухвата све трошкове исплате социјалне помоћи за различите категорије грађана.
Буџетска резерва	<ul style="list-style-type: none">• Буџетска резерва представља средства која се користе за непланиране или недовољно планиране сврхе, као и у случају ванредних околности.
Капитални издаци	<ul style="list-style-type: none">• Капитални издаци су трошкови за изградњу нових, или инвестиционо одржавање постојећих објеката, набавку опреме, машина, земљишта и слично.

Структура планираних расхода и издатака за 2026. годину

Структура планираних расхода и издатака за 2026. годину

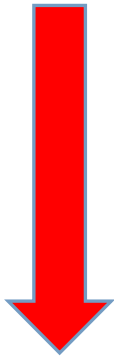
у процентима

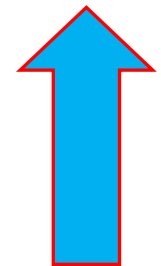
- Коришћење роба и услуга
- Расходи за запослене
- Субвенције
- Средства резерве
- Отплата главнице домаћим кредиторима и камате
- Дотације и трансфери
- Социјалне помоћи
- Остали расходи
- Капитални издаци

Шта се променило у односу на 2025. годину?

Укупни трошкови нашег града у 2026. години су **смањени** у односу на последњу измену Одлуке о буџету за 2025. годину за 356.698.838 динара

- **Расходи за социјалну заштиту** су смањени за 2.519.000 динара;
- **Капитални издаци** су смањени за 154.189.678 динара;
- **Отплата главнице домаћим кредиторима и камате** су смањени за 5.503.000 динара;
- **Коришћење роба и услуга** су смањени за 136.439.758 динара;
- **Остали расходи** су смањени за 170.501.000 динара;
- **Расходи за запослене** су повећани за 22.772.700 динара;
- **Средства резерви** су повећана за 22.456.000 динара;
- **Дотације и трансфери** су повећани за 6.900.898 динара;
- **Субвенције** су повећане за 60.324.000 динара;

Расходи буџета по програмима

Назив програма	Средства из Одлуке о буџету за 2026. годину (износ у динарима)	% буџета по програму
Програм 1. Становање, урбанизам и просторно планирање	84.509.000,00	3,08%
Програм 2. Комуналне делатности	281.215.000,00	10,24%
Програм 3. Локални економски развој	10.300.000,00	0,373%
Програм 4. Развој туризма	41.157.000,00	1,50%
Програм 5. Пољопривреда и рурални развој	18.800.000,00	0,68%
Програм 6. Заштита животне средине	51.551.000,00	1,88%
Програм 7. Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура	385.520.000,00	14,03%
Програм 8. Предшколско васпитање и образовање	326.096.000,00	11,87%
Програм 9. Основно образовање и васпитање	162.036.000,00	5,90%
Програм 10. Средње образовање и васпитање	64.837.000,00	2,36%
Програм 11. Социјална и дечија заштита	116.529.000,00	4,24%
Програм 12. Здравствена заштита	1.500.000,00	0,05%
Програм 13. Развој културе и информисања	396.214.000,00	14,42%
Програм 14. Развој спорта и омладине	95.314.000,00	3,47%
Програм 15. Опште услуге локалне самоуправе	633.380.000,00	23,05%
Програм 16. Политички систем локалне самоуправе	60.183.000,00	2,19%
Програм 17. Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије	18.385.000,00	0,67%
Укупни расходи по програмима	2.747.526.000,00	100,00 %

Структура расхода по бюджетским программам (у процентима)

- СТАНОВАЊЕ, УРБАНИЗАМ И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
- КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ

■ ЛОКАЛНИ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ

■ РАЗВОЈ ТУРИЗМА

■ ПОЉОПРИВРЕДА И РУРАЛНИ РАЗВОЈ

■ ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

■ ОРГАНИЗАЦИЈА САОБРАЋАЈНА И САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

■ ПРЕДШКОЛСКО ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ

■ ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ

■ СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ

■ СОЦИЈАЛНА И ДЕЧИЈА ЗАШТИТА

■ ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

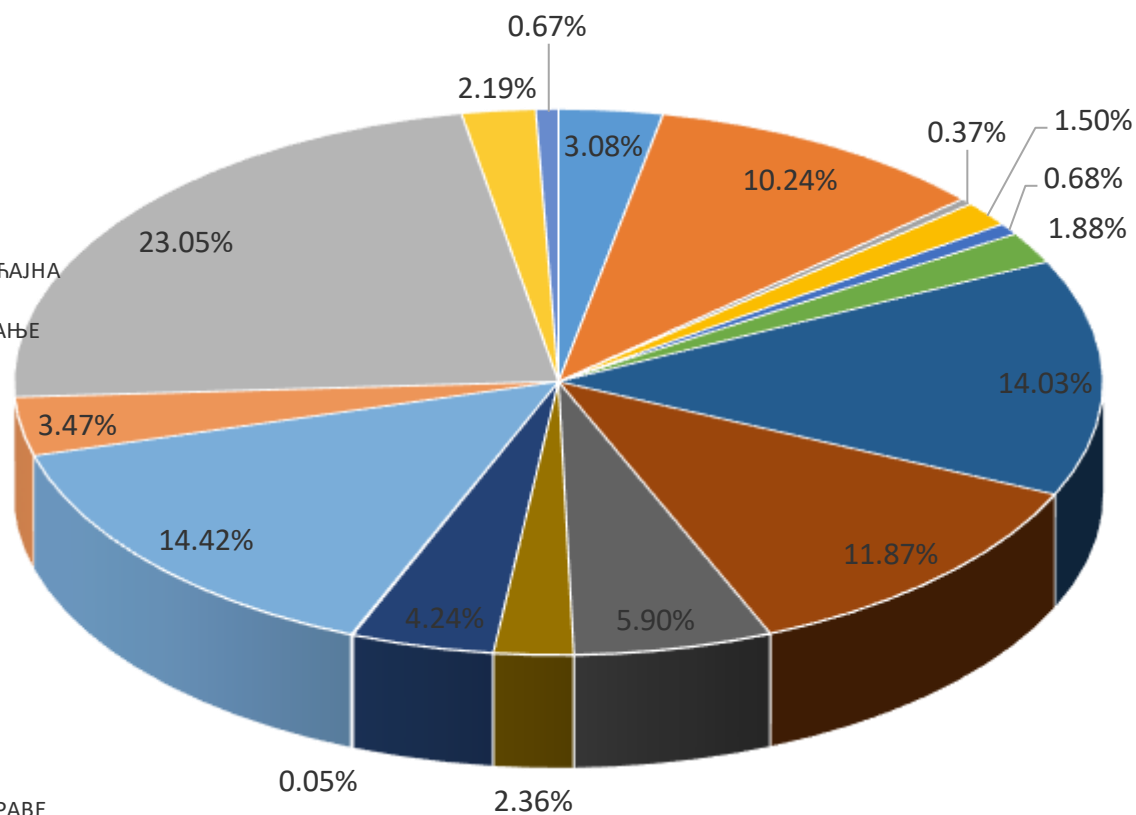
■ РАЗВОЈ КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА

■ РАЗВОЈ СПОРТА И ОМЛАДИНЕ

■ ОПШТЕ УСЛУГЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

■ ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

■ ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТИ И ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ

Расходи буџета расподељени по директним, индиректним и осталим буџетским корисницима

Редни број	Назив буџетског корисника	Средства из Одлуке о буџету за 2026. годину (у динарима)	% буџета по кориснику
1.	Скупштина града	26.371.000	0,96%
2.	Градоначелник	19.4543.000	0,71%
3.	Градско веће	14.358.000	0,52%
4.	Правобранилаштво града Зајечара	1.215.000	0,04%
5.	Градска управа	1.636.089.000	59,55%
6.	Предшколска установа „Ђулићи“	326.096.000	11,87%
7.	Матична библиотека „Светозар Марковић“	47.931.000	1,74%
8.	Позориште центар за културу“Зоран Радмиловић“	201.086.000	7,32%
9.	Народни Музеј	96.685.000	3,52%
10.	Историјски Архив	32.472.000	1,18%
11.	Туристичка организација	27.311.000	0,99%
12.	Установа Облутак	28.076.000	1,02%
13.	Месне заједнице	16.220.000	0,59%
15.	Основне школе	151.921.000	5,53%
16.	Средње школе	64.837.000	2,36%
17.	Центар за социјални рад	42.801.000	1,56%
18.	Црвени крст	14.603.000	0,53%
	УКУПНО	2.747.526.000	100,00 %

Најважнији пројекти од интереса за град Зајечар

Назив пројекта	Планирана средства (у динарима) по годинама		
	2025	2026	2027
Изградња кишког колектора у делу насеља Вражогрнац, део 1. етапе		41.551.000	
Магија Источне Србије	171.472.678	13.846.000	
Реконструкција улице Железничке са изградњом атмосферског колектора		1.397.000	
Успостављање Омладинског центра у Зајечару		21.724.000	
Реконструкција тоалета у ОШ «Десанка Максимовић»		9.315.000	

На крају желимо да Вам се захвалимо што сте издвојили време за читање ове презентације буџета.

Уколико сте заинтересовани да сагледате у целини Одлуку о буџету Града Зајечара за 2026. годину, исту можете преузети на следећем линку:

http://www.zajecar.info/files/document/2025/12/Odluka_o_budzetu_grada_Zajecara_za_2026._godinu.pdf